

ČÍS. 53.

HRUŠKA AVRANŽSKÁ.

GUTE LOUISE VON AVRANCHES. — BONNE LOUISE D'AVRANCHES.

HRUŠKA AVRANŽSKÁ.

Původ a rozšíření.

Jen málo podzimních hrušek těší se takové oblibě jako tato. Příčinou jest její znamenitá úrodnost, pěkný vzrůst stromu a dobrá jakost ovoce. Ve Francii, její domovině, se pěstuje ve velkých rozměrech, ale též v jiných zemích jest velmi rozšířena. Na Moravě jest již dávno známa, tomu nasvědčují staré, velké stromy porůznu v zahradách roztroušené.

Poloha.

Odborníci naši zkracují sobě dlouhé a špatně vyslovitelné pojmenování „dobrá Louisa z Avranches“ a nazývají ji „dobrá Louisa“. Toto pojmenování zdá se nevhodným a proto jí dáváme výše uvedené jméno.

Strom roste v polohách teplých i chladných, vyšších i nižších; možno říci o něm, že roste všude, kde půda tomu dovoluje; tak dobré vlastnosti není možno snad u žádné jiné jemné podzimní hrušky nalézt, jako u této.

Půda.

Zvláštních nároků na půdu také nečiní, roste v každé jen poněkud pro hrušně způsobilé půdě; přiměřená vlhkost a hloubka chyběti nesmí. V půdě suché předčasně strom vysílí a hyne.

Vzrůst.

Vzrůst má bujný, přímý, tvoří jehlancovitou, pravidelnou, vysokou korunu; bujnému vzrůstu učiní konec v pozdějších letech přílišná úrodnost a jest nutno asi ve 20 letech jeho korunu zmladiti. Kmen jakož i větve jsou silné a houževnaté a dobře silným větrům vzdorují. Houštka koruny není taková, aby vyžadovala častého prořezávání. Letorosty jsou dlouhé a přiměřeně silné, barvy hnědočervené s velkými pupeny; koncové terčové pupeny dobře vyžívají a letorosty, nevyžaduje-li toho tvar stromu neb jiná okolnost, nemusejí se seřezávati. List má prostředně velký, temně zelený a jemně ozubený. Ve školce má vzrůst bujný, kmeny tvoří rovné, přiměřeně silné; v úrodné půdě se pěstuje do vysokokmenu bez seřiznutí. Rovněž rostou dobře veškeré tvary zákrskové šlechtěné na kdouli a nasazují bujně plodonosných větvíček již ve školce.

Stanoviště.

Vysazuje se do zahrad, domácích sadů a štěpnic otevřených, do polí, na pastviny, k silnicím a cestám. Pro veřejná místa zejména jest způsobilou; ovoce nemá úhledné, strom roste vysoko, korunu nemá hustou a tak těmito vlastnostmi uniká poškozování.

Tvar stromu.

Jest velmi způsobilou pro pěstování všech tvarů. Velmi úrodná jest jako vysokokmen, polokmen i jako jehlanec obyčejný a jiný libovolný tvar. Želeti jest jednoho při této odrůdě, a to jest: krátké trvání plodu;

SUCHÝ, František. Moravské ovoce. 1. vyd. Brno: Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské, 1907.

kdyby to byla hruška zimní, která by aspoň do vánoc vydržela, pak by nebylo lepší, která by mohla býti doporučena ku pěstování ve velkých rozměrech jako zákrsek keřovitý. Též i pěstování svislých kordonů v menších zahradách bylo by velmi výnosné, že však rodí ovoce podzimní, krátkou dobu trvající, nelze větší výnosnosti očekávati.

Ovoce rodí polovelké až velké, tvaru podlouhlého, kuželovitého neb hruškovitého, pravidelného a úhledného; i když rodí v chumáčích, má plody stejně vyvinuté a úhledné.

Kalich má otevřený, velký, hrbolovitý a jest v mělké, široké, méně neb více hranaté prohlubince.

Stopka jest prostředně dlouhá neb dlouhá, silná, obloukovitě ohnutá, dřevnatá, hnědá, sedí na povrchu plodu a jest stlačena dužnatým svalem ze středu k jedné straně. Na plodonoši drží pevně a jest tím chráněna proti sražení větrem.

Plod má barvu základní žlutozelenou, později při uzrání světležlutou, která jest kryta do polovice tečkovanou neb rozmytou červení. Tečkování upomíná na zbarvení hrušky pstružky a zhusta se za ni zaměňuje. Rezivost se málo kdy ve skvrnách neb tečkách objevuje. Slupku má velmi hebkou, hladkou a lesklou, tlaku však nevzdoruje.

Dužnina jest velmi šťavnatá, rozplývající, máslovitá, bez kamínek, chuti velmi sladké a okořenělé. Pikantnost dužniny jest velmi krátká a kdo jí nepožívá v pravý okamžik zralosti, nemá již pak pravého požitku.

Zraje v polovici neb koncem září a jen krátkou dobu se dá držeti. Za příčinou delší trvanlivosti a zvýšení jemnosti dužniny nutno ji česati dříve, a to již počátkem září, t. j. asi v době, když zelenost plodu přechází do žluta, podobně tedy asi jako u všech hrušek letních se děje. Česati se musí se vší opatrností, aby slupka ani v nejmenším netrpěla; češe se jednotlivě se stopkou a ukládá co možná do nejchladnějších sklepů, aby tam poznenáhlu dozrávala. V úplně chladných místnostech se prodlouží doba plného uzrání až i o 3 týdny, což má pro odbyt této hrušky nemalou cenu. Pro dopravu na trhy měst příliš vzdálených není způsobilou, jedině snad tehdy, kdyby se příliš předčasně ocesala a ještě úplně tvrdá balila, leč takové předčasně ocesané plody nedosáhnou nikdy té jemné chuti, která se od nich očekává.

Na trhu jest pro svoji velejemnou chuť a úhlednost velice ceněna a ač v nevhodné době se na trhu objevuje, dociluje přec slušné ceny.

V domácnostech se zužitkuje hlavně jako ovoce čerstvé, vedle toho se také zavařuje, vaří se z ní povídla a, přidá-li se jí kyselých jablek, i víno se z ní může vyráběti.

Hruška avranžská by neměla chyběti především v žádné zahradě domácí, nechť již by se pěstovala v kterémkoli tvaru. Každému pěstiteli způsobuje velké potěšení, kdykoli do zahrady vkročí, neboť takový pěkný vzrůst stromu, čistota a úrodnost jeho a vývin a krása ovoce předčí mnohé jiné též doporučení hodné odrůdy.

Ovoce.

Kalich.

Stopka.

Barva.

Dužnina.

Dozrání a
česání.

Zužitkování.

SUCHÝ, František. Moravské ovoce. 1. vyd. Brno: Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské, 1907.

HRUŠKA AVRANŽSKÁ.